

Postbus 383, 7500 AJ Enschede

Gemeente Hellendoorn
College van burgemeester en wethouders
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

adres
Spaansland 20 Enschede

postadres
Postbus 383
7500 AJ Enschede

telefoon
088 256 7000

Website
brandweertwente.nl

Uw kenmerk NL.IMRO.0163.BPBUOUDDVWGWBTBWGHA-ON01
Ons kenmerk 2022-D13069
Bijlage(n) 1
Onderwerp Advies Oude Deventerweg 19 en Wittebroeksweg 9-9A te Haarle

Datum 24 augustus 2022

Behandeld door [REDACTED]

Telefoon [REDACTED]

E-mail [REDACTED]

Geachte college,

Op 11 mei 2022 heeft u Veiligheidsregio Twente gevraagd om een externe veiligheidsadvies uit te brengen op het 'ontwerp bestemmingsplan Oude Deventerweg 19 en Wittebroeksweg 9-9A te Haarle'. Op 19 mei jl. heeft er een vooroverleg met de gemeente Wierden en de Omgevingsdienst Twente plaatsgevonden. Op basis van dit gesprek hebben wij op 29 juli jl. aanvullende informatie ontvangen. Dit betrof een gewijzigde toelichting op het bestemmingsplan. Wij adviseren u op het gebied van de verantwoording van het groepsrisico en de rampenbestrijding.

Waar hebben wij naar gekeken

Dit advies gaat over de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid die van toepassing is op de realisatie van een woning aan de Oude Deventerweg 19 te Haarle. De te realisering woning ligt nabij een hogedruk aardgastransportleiding, waardoor wij hier in ons advies nader op in gaan.

Op basis van de toelichting van het bestemmingsplan constateren wij dat ontwikkeling aan de Wittebroeksweg 9-9A gaat om het formaliseren van een bestaande situatie (toevoegen woonfunctie). Aangezien het om een bestaande situatie gaat, laten wij dit plandeel buiten beschouwing. Volledigheidshalve willen we meegeven dat deze locatie zich binnen het effectgebied van hogedruk aardgastransportleidingen bevindt en rekening moet worden gehouden met slachtoffers.

Advies

Het is aan de gemeente Hellendoorn om te bepalen of de voorgenomen ontwikkeling op de betreffende locatie wenselijk is en welk veiligheidsniveau, rekening houdend met ons advies, acceptabel is. Het gebied ligt buiten de plaatsgebonden 10⁻⁶-risicocontour waardoor er geen harde (wettelijke) criteria zijn die de ontwikkeling uitsluiten. Het is een weging tussen het bieden van bescherming tegen de kleine kans van optreden. De volgende maatregelen kunnen de kans verkleinen en de effecten beperken, maar incidenten met slachtoffers kunnen niet worden uitgesloten.

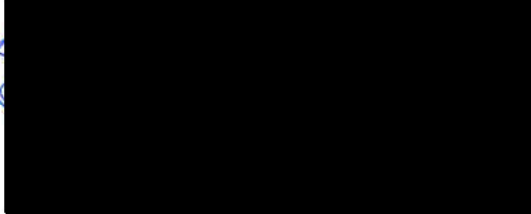
- Stem werkzaamheden nabij de transportleiding af met de leidingbeheerder en tref, indien nodig, aanvullende maatregelen om de kans op incidenten tijdens de werkzaamheden te verkleinen.
- Overweeg het verplaatsen van de woning tot buiten de 10 kW/m²-zone.
- Sluit nevenfuncties voor niet zelfredzame personen uit.

Detailinformatie van dit advies is in de bijlage van deze brief opgenomen.

Hoe nu verder

Graag ontvangen wij van u een motivatie indien wordt afgeweken van het bovenstaand advies. Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht bij het team Advies van Brandweer Twente. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Hoogachtend,
namens het bestuur van Veiligheidsregio Twente,

Bijlage: detailinformatie advies Oude Deventerweg 19 Haarle

BIJLAGE: detailinformatie advies

Toetsingskader

Wij hebben het bestemmingsplan beoordeeld op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Beoordeelde documenten

De volgende documenten zijn beoordeeld:

- Toelichting bestemmingsplan Oude Deventerweg 19 en Wittebroeksweg 9-9A, Haarle, BJZ.nu, juli 2022;
- Verbeelding 1 van 2, Oude Deventerweg 19 en Wittebroeksweg 9-9A Haarle, BJZ.nu, 28-07-2022.
- Verbeelding 2 van 2, Oude Deventerweg 19 en Wittebroeksweg 9-9A Haarle, BJZ.nu, 28-07-2022.
- Regels, Oude Deventerweg 19 en Wittebroeksweg 9-9A, Haarle.
- Kwantitatieve Risicoanalyse Oude Deventerweg 19, Haarle, BJZ.nl, februari 2022.

Uitgangssituatie

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden. Deelgebied Oude Deventerweg 19 ligt circa 3,5 kilometer ten zuiden van de kern Haarle en 750 meter ten noorden van de kern Nieuw Heeten. Deelgebied Wittebroeksweg 9-9a ligt circa 1,5 kilometer ten westen van de kern Haarle.

Wittebroeksweg 9-9a, Haarle

Op basis van de toelichting van het bestemmingsplan is ons uitgangspunt dat de wijziging voor de Wittebroeksweg 9-9a gaat om het formaliseren van een reeds bestaande situatie. Dit betreft het toevoegen van een woonfunctie. Aangezien de wijziging om een reeds bestaande situatie gaat, gaan wij hier in ons externe veiligheidsadvies niet nader op in. Volledigheidshalve willen wij u erop wijzen dat dit voornemen zich bevindt binnen de 1% letaalzone van drie hogedruk aardgastransportleidingen (A-506, A-558 en A-505). Bij een incident bij een van de transportleidingen moet er rekening mee worden gehouden dat de aanwezigen (dodelijk)slachtoffer kunnen worden. Wij merken op dat in de externe veiligheidsparagraaf van de toelichting niet is benoemd dat deze ontwikkeling zich nabij transportleidingen bevindt. Wij adviseren u om hier in het bestemmingsplan nader op in te gaan. Indien gewenst kunnen wij u hierover alsnog van aanvullend advies voorzien.

Oude Deventerweg 19

Het voornemen is om aan de Oude Deventerweg 19 een extra woning te realiseren, waardoor het aantal personen in het plangebied toeneemt. Uit de ontvangen QRA blijkt dat de ontwikkeling niet leidt tot een significante toename van het groepsrisico. Ons uitgangspunt is dan ook dat het plan in de toekomst niet bestemd is voor grotere groepen personen.

Risicobronnen

Voor de externe veiligheid van het initiatief zijn activiteiten met gevaarlijke stoffen van belang. Voor de ontwikkeling aan de Oude Deventerweg 19 gaat het om de effecten die worden veroorzaakt door de hogedruk aardgastransportleiding N-557-30. Het is een leiding van 8 inch met een werkdruk van ongeveer 40 bar.

Scenario's

Voor aardgasleidingen gaan wij in de voorbereiding op calamiteiten uit van:

- fakkelbrand en vuurbal als gevolg van een uitstroming met directe ontsteking;
- gaswolkontbranding (en fakkelbrand) als gevolg van een uitstroming met vertraagde ontsteking.

De effecten van deze scenario's zijn warmtestraling en een mogelijke drukgolf. De effecten van de warmtestraling zijn voor ons leidend, omdat de warmtestraling tot op grote afstand voor doden, gewonden en secundaire branden kan zorgen.

Wij gaan uit van de volgende afstanden bij een leiding met een diameter van 8 inch¹:

- 55 meter voor de afstand waarbinnen secundaire branden kunnen ontstaan (10 kW/m²);
- 100 meter voor de minimale afstand voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m²);
- 170 meter voor de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m²).

De nieuw te realiseren woning ligt binnen de 10 kW/m²-zone. De woning kan bij een fakkelbrand mee gaan branden, waardoor de aanwezige personen binnen mogelijk niet veilig zijn.

Beheersmaatregelen

Maatregelen ter optimalisatie van de rampenbestrijding zijn er op gericht om door de inzet van de hulpverlenende diensten de effecten, in termen van slachtoffers en schade, te beperken. In de volgende paragrafen bekijken wij de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van de situatie.

Bronmaatregelen

De hogedruk aardgasleiding is een bestaande transportleidingen, waardoor de mogelijkheden om maatregelen te treffen beperkt zijn. Wanneer er nabij de transportleidingen (grond)werkzaamheden plaatsvinden is er een grotere kans op incidenten. Op basis van de afstand van het plangebied ten opzichte van de leidingen veronderstellen wij dat door de (grond)werkzaamheden voor de realisatie de kans op incidenten niet toeneemt. Mochten er desondanks toch werkzaamheden bij de transportleiding plaatsvinden dan adviseren wij om de werkzaamheden af te (laten) stemmen met de leidingbeheerder en rekening te houden met mogelijke aanvullende maatregelen.

Zelfredzaamheid

Voldoende mogelijkheden voor zelfredzaamheid, ofwel het vermogen voor mensen om zich zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is een belangrijke voorwaarde voor de beperking van slachtoffers. Ons uitgangspunt is dat de aanwezigen zelfredzaam zijn. Desondanks constateren wij dat mensen langer thuis blijven wonen en daarbij gebruik maken van voorzieningen. Dit heeft invloed op de mate van zelfredzaamheid. Daarnaast zien wij dat in het buitengebied regelmatig ruimte wordt geboden aan nevenfuncties. Wij adviseren u te borgen dat functies voor niet zelfredzame personen worden uitgesloten.

De voorgenomen ontwikkeling ligt binnen de zone waar objecten mee kunnen gaan branden. Afhankelijk van waar het incident zich voordoet kunt u ervan uitgaan dat de woning onvoldoende bescherming biedt. De aanwezigen hebben hierdoor een grotere kans dat ze komen te overlijden. Door de woning buiten de 10 kW/m²-zone te realiseren kan het effect beperkt worden. Wij achten deze maatregel, gezien de kleinschalige ontwikkeling in relatie tot de kleine kans van optreden, buitenproportioneel maar willen u deze ter overweging meegeven.

Bestrijdbaarheid

Directe bronbestrijding van een incident bij de buisleiding door de brandweer is niet mogelijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas uit het kapotte leidingdeel. Een incident doet zich in korte tijd voor, waardoor de brandweer per definitie te laat is. De brandweer richt zich daarom primair op het redden van mens en dier, ontruimen van het gebied en het bestrijden van secundaire branden. De brandweer moet daarbij echter rekening houden met de warmtestraling en kan daardoor slechts op grote afstand van het incident opereren. De beheerder van de gasleiding zal zich richten op de bronbestrijding bij de gasleiding, maar deze medewerker zal niet direct na het incident beschikbaar zijn. De effecten van een incident doen zich onmiddellijk voor of binnen zeer korte tijd, waardoor de brandweer per definitie niet op tijd aanwezig kan zijn om directe slachtoffers te voorkomen.

De aanwezigheid van bluswatervoorzieningen heeft ons inziens alleen nut voor het bestrijden van secundaire branden als gevolg van de fakkelbrand, maar niet voor het bestrijden van de fakkel zelf. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de aanwezige brandkranen. Brandweer Twente zal tevens gebruik maken van tankwagens. Open water is in de directe omgeving niet aanwezig.

Restrisico

De locatie van het plangebied bevindt zich nabij een transportleiding met een groot effectgebied.

Maatregelen om de kans te verkleinen en de effecten te beperken zijn minimaal. Ondanks dat de kans op incidenten klein is, kunnen ze niet uitgesloten worden met slachtoffers en schade tot gevolg.

